EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2021 06 08
COM(2021) 295 final

KOMISIJOS ATASKAITA EUROPOS PARLAMENTUI IR TARYBAI

dėl Vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) bandomojo projekto elektroninės prekybos srityje rezultatų

TURINYS

1. ĮVADAS 2
2. BENDROJI INFORMACIJA APIE IMI 2
3. BANDOMOJO PROJEKTO TAIKYMO SRITIS. IMI PALAIKOMOS TEISINĖS NUOSTATOS 3
4. BANDOMOJO PROJEKTO RENGIMAS IR PRADĖJIMAS 4
5. KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS 5
6. IMI NAUDOJIMAS ĮGYVENDINANT BANDOMĄJĮ PROJEKTĄ 5
7. VALSTYBIŲ NARIŲ GRĮŽTAMOJI INFORMACIJA 6
8. DUOMENŲ APSAUGA 8
9. VERTIMO RAŠTU FUNKCIJOS 9
10. IŠVADA 10

1. ĮVADAS

Šioje ataskaitoje pristatomi Vidaus rinkos informacinės sistemos (IMI) naudojimo administraciniam bendradarbiavimui paremti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2000/31/EB (Elektroninės prekybos direktyva)[1] 3 straipsnį, bandomojo projekto rezultatai. Ataskaita pateikiama remiantis Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 1024/2012 (IMI reglamentas)[2] 4 straipsnio 2 dalimi. Pagal tą straipsnį Komisija Europos Parlamentui ir Tarybai privalo pateikti bandomojo projekto rezultatų, įskaitant duomenų apsaugos klausimus ir veiksmingas vertimo raštu funkcijas, įvertinimą. Taigi šios ataskaitos tikslas – įvertinti IMI naudojimo siekiant techniškai įgyvendinti keitimąsi informacija tarp nacionalinių valdžios institucijų ir Komisijos bandomojo projekto rezultatus. Ataskaita siekiama atlikti tokį vertinimą taikant Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnyje numatytą administracinio bendradarbiavimo mechanizmą. Ataskaitoje nėra vertinamas bendras tame straipsnyje nustatyto administracinio bendradarbiavimo mechanizmo veikimas, dėl jo buvo atliktas atskiras vertinimas rengiant Elektroninės prekybos direktyvos vertinimo ataskaitą[3]. Be to, ši ataskaita nėra susijusi su konkrečiu tarpininkams taikomu administracinio bendradarbiavimo mechanizmu, siūlomu Skaitmeninių paslaugų akte[4], kuris jį priėmus turėtų būti konkrečiai taikomas užtikrinant šių suderintų taisyklių dėl tarpininkavimo paslaugų teikimo vidaus rinkoje vykdymą.

2. BENDROJI INFORMACIJA APIE IMI

IMI buvo sukurta IMI reglamentu, Komisija ją sukūrė glaudžiai bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis (sistema taip pat naudojasi EEE šalys: Norvegija, Islandija ir Lichtenšteinas). Tai saugi, daugiakalbė ir lanksti IT priemonė. Ja taip pat patogu naudotis ir ji atitinka duomenų apsaugos taisykles. IMI taip pat pirmiausia renkamasi įgyvendinant daugelį vidaus rinkos iniciatyvų, kurioms reikia administracinio bendradarbiavimo sistemos. IMI padeda valdžios institucijoms įvykdyti savo tarpvalstybinio administracinio bendradarbiavimo prievoles daugelyje bendrosios rinkos politikos sričių, šiuo metu joje palaikoma 17 skirtingų politikos sričių administracinio bendradarbiavimo procedūrų. 2021 m. sausio mėn. sistemoje buvo užregistruota daugiau nei 12 000 tarpusavyje bendradarbiaujančių valdžios institucijų. IMI galima pritaikyti kitoms politikos sritims beveik ar visiškai nieko joje nekeičiant. Ja pavyko modernizuoti tarpvalstybinį administracinį bendradarbiavimą ir užtikrinti, kad

[1] 2000 m. birželio 8 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2000/31/EB dėl kai kurių informacinės visuomenės paslaugų, ypač elektroninės komercijos, teisinių aspektų vidaus rinkoje (OL L 178, 2000 7 17, p. 1–16).

[2] 2012 m. spalio 25 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 1024/2012 dėl administracinio bendradarbiavimo per Vidaus rinkos informacinę sistemą, kuriuo panaikinamas Komisijos sprendimas 2008/49/EB (OL L 316, 2012 11 14, p. 1).

[3] Dėl visos Elektroninės prekybos direktyvos vertinimo ataskaitos žr. SWD(2020) 348 *final* 5 priedo 2 dalį, konkrečiai dėl tarpvalstybinio bendradarbiavimo mechanizmo žr. 8 priedą.

[4] Žr. pasiūlymą dėl Europos Parlamento ir Tarybos reglamento dėl bendrosios skaitmeninių paslaugų rinkos (Skaitmeninių paslaugų aktas), kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2000/31/EB, COM(2020) 825 *final*.

bendroji rinka veiktų vietos lygmeniu. Nors galutiniai sistemos naudotojai yra nacionalinės valdžios institucijos, toks patobulintas bendradarbiavimas yra naudingas įmonėms ir piliečiams.

IMI galima naudotis visomis oficialiosiomis ES kalbomis: standartinis turinys, klausimai, atsakymai, pranešimai ir formų laukai yra išversti iš anksto. Be to, laisvos formos teksto laukuose (kuriuose naudotojai gali tiesiogiai įrašyti tekstą, o ne pasirinkti jį iš siūlomų variantų) teikiamą informaciją galima išversti automatiškai. Sistema yra lanksti ir gali būti pritaikyta prie bet kokios nacionalinės administracinės struktūros: centralizuotos, visiškai decentralizuotos ar tarpinės. Keitimasis informacija per IMI yra visiškai saugus ir atitinka visas duomenų apsaugos taisykles. Be to, visi naudotojai gali naudotis esamu nacionalinių IMI koordinatorių tinklu, kuriame galima mokytis ir gauti paramą. Naudodamosi sistema valstybės narės ir EEE šalys nepatiria jokių IT sąnaudų. Visi bandomieji projektai IMI, įskaitant elektroninės prekybos bandomąjį projektą, turi būti vertinami.

3. BANDOMOJO PROJEKTO TAIKYMO SRITIS. IMI PALAIKOMOS TEISINĖS NUOSTATOS

Apskritai, remdamasi IMI reglamento 4 straipsnio 1 dalimi, Komisija gali vykdyti bandomuosius projektus siekdama įvertinti IMI veiksmingumą įgyvendinant ES aktų nuostatas dėl administracinio bendradarbiavimo, kurios nėra įtrauktos į to reglamento priedą.

Elektroninės prekybos direktyva yra teisinė sistema, reglamentuojanti informacinės visuomenės paslaugų teikimą vidaus rinkoje. Direktyvos tikslas – pašalinti kliūtis tarpvalstybiniam tokių paslaugų teikimui ES ir užtikrinti teisinį tikrumą įmonėms ir piliečiams. Direktyvoje nustatytos suderintos taisyklės tokiais klausimais, kaip i) skaidrumo ir informacijos teikimo reikalavimai, keliami informacinės visuomenės paslaugų teikėjams, ii) komerciniai pranešimai, iii) elektroninės sutartys ir iv) tarpininkavimo paslaugų teikėjų atsakomybės apribojimas. Ja taip pat pagerinamas valstybių narių administracinis bendradarbiavimas, supaprastinamas savireguliavimas.

Kalbant apie administracinį bendradarbiavimą, Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsniu nustatomas nacionalinių kompetentingų institucijų bendradarbiavimo mechanizmas, kuriuo atsižvelgiama į laisvės tarpvalstybiniu lygmeniu teikti informacinės visuomenės paslaugas apribojimus. Šis bendradarbiavimo mechanizmas naudojamas kartu su kitomis priemonėmis, taikomomis nacionaliniams reikalavimams ir priemonėms, susijusioms su informacinės visuomenės paslaugomis (neretai dalyvaujant įvairiems subjektams valstybėse narėse), kaip antai TRIS (Techninio reglamentavimo informacinė sistema) arba BVAS (Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje) tinklu, kurie abu buvo priimti ir (arba) sukurti priėmus Elektroninės prekybos direktyvą.

Bandomajam projektui taikomos Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalys. Šiomis nuostatomis reglamentuojama procedūra, kurią taikydama valstybė narė tam tikrai

informacinės visuomenės paslaugai, kuri nėra įsteigta jos teritorijoje, gali nustatyti ribojamąsias priemones. Tokių ribojamųjų priemonių priėmimui taikomi materialiniai ir procedūriniai reikalavimai. Materialiniai reikalavimai yra nustatyti Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4 dalies a punkte. Kalbant apie Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4 dalies b punkte nustatytas procedūrines sąlygas, prieš imdamasi atitinkamų priemonių ir nepažeisdama teismo procesų, įskaitant preliminarius procesus ir baudžiamojo tyrimo veiksmus, valstybė narė privalo prašyti įsisteigimo valstybės narės imtis priemonių prieš tam tikrą informacinės visuomenės paslaugą. Jeigu įgyvendintos priemonės nėra pakankamos arba jeigu įsisteigimo valstybė narė priemonių nesiima, valstybė narė, kuri ketina priimti ribojamąsias priemones, apie savo ketinimą imtis tokių priemonių privalo pranešti ir Komisijai, ir įsisteigimo valstybei narei. 3 straipsnio 5 dalyje nustatytos skubos procedūros taikymo sąlygos. Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnyje numatyti prašymai imtis priemonių ir pranešimai šiuo metu įgyvendinami IMI: sistema administracinį bendradarbiavimą palaiko techninėmis prašymų ir pranešimų modulių priemonėmis. Į pranešimų modulį taip pat įtraukiamas pranešimas apie priemones skubos tvarka.

Dėl bandomojo projekto Elektroninės prekybos direktyvos srityje buvo susitarta prieš priimant IMI reglamentą. Dėl to bandomasis projektas buvo pradėtas ne priimtu įgyvendinimo aktu, kaip paprastai reikalaujama pagal IMI reglamento 4 straipsnio 1 dalį. Vietoj to, išimties tvarka bandomasis projektas yra tiesiogiai nurodytas reglamento 29 straipsnio 1 dalyje, pagal kurią Komisija gali pradėti bandomąjį projektą siekdama įvertinti, ar IMI sistema yra veiksminga, ekonomiškai efektyvi ir naudotojams patogi priemonė Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalims įgyvendinti.

Ši ataskaita parengta remiantis i) iš IMI gauta statistine informacija, ii) už elektroninės prekybos sritį atsakingos ekspertų grupės narių grįžtamąja informacija ir iii) atsakymais į du klausimynus dėl sistemos naudojimo, kuriuos Komisija pateikė valstybėms narėms 2017 ir 2019 m.

4. BANDOMOJO PROJEKTO RENGIMAS IR PRADĖJIMAS

Bandomasis projektas dėl IMI naudojimo administracinio bendradarbiavimo tikslais elektroninės prekybos srityje buvo pradėtas 2013 m. lapkričio mėn. pabaigoje.

Komisija parengė struktūrines IMI formas, kad sistemoje būtų keičiamasi informacija (t. y. laukelius, į kuriuos informaciją įrašo prašymų ir pranešimų siuntėjai ir gavėjai). Buvo sukurtos dvi informacijos mainų formos: prašymo įsisteigimo valstybei narei imtis priemonių forma ir kita forma, kuria paskirties valstybė narė praneša apie priemones (įskaitant skubos atvejus).

Dėl Komisijos pasiūlytų formų buvo konsultuojamasi su valstybėmis narėmis. Remiantis gauta grįžtamąja informacija formos buvo galutinai sukurtos, išverstos į visas oficialiąsias kalbas ir įdiegtos atitinkamuose IMI moduliuose.

Prieš pradėdama bandomąjį projektą, 2013 m. spalio 14 d. Komisija surengė valstybėse narėse elektroninės prekybos modulyje dalyvaujantiems ekspertams skirtą mokymo sesiją. Nuo to laiko Komisijos IMI pagalbos tarnyba teikia naudotojams techninę paramą ir pagalbą. Komisija taip pat reguliariai teikė valstybėms narėms informaciją apie bandomojo projekto būklę.

5. KOMPETENTINGOS INSTITUCIJOS

Elektroninės prekybos srityje šiuo metu yra 80 IMI užregistruotų kompetentingų institucijų, galinčių naudotis prašymų moduliu, įskaitant nacionalinius IMI koordinatorius[5] keliose šalyse. Apskritai valstybės narės užregistruoja po 1–4 šios srities kompetentingas institucijas. Tačiau kai kurios šalys užregistruoja jų daugiau. Pavyzdžiui, Kroatija yra užregistravusi prašymams 5 kompetentingas institucijas, o Kipras – 11.

Pranešimų modulyje valstybės narės yra užregistravusios 68 kompetentingas institucijas, įskaitant 17 nacionalinių IMI koordinatorių. Dauguma šalių yra užregistravusios po 1–4 kompetentingas institucijas, bet Vokietija yra užregistravusi 7 institucijas, o Kipras – 11.

Kelios kompetentingos institucijos yra užregistruotos abiejuose moduliuose (prašymų ir pranešimų). Tai reiškia, kad šioje politikos srityje užregistruota iš viso 85 skirtingos kompetentingos institucijos, įskaitant 27 nacionalinius IMI koordinatorius.

6. IMI NAUDOJIMAS ĮGYVENDINANT BANDOMĄJĮ PROJEKTĄ

Iš sistemos statistinių duomenų matyti, kad IMI naudojimas įgyvendinant bandomąjį projektą buvo gana ribotas, tai reiškia, kad užregistruota nedaug informacijos mainų.

2013–2019 m. bendras valstybių narių mainų skaičius buvo 255, įskaitant 149 prašymus ir 106 pranešimus. Šios ataskaitos priede pateikiama išsami statistinė informacija apie mainų skaičių iki 2019 m. pabaigos.

Vykstant bandomajam projektui 72 proc. prašymų pateikė Jungtinė Karalystė, 19 proc. – Ispanija. Palyginti aktyviai prašymus siuntė dar trys valstybės narės – Belgija, Vokietija ir Airija. Kiekviena iš tų šalių išsiuntė po 3 proc. prašymų (t. y. šios trys šalys kartu išsiuntė iš viso 9 proc. prašymų). Trys valstybės narės, gavusios daugiausia prašymų, buvo Kipras (33 proc. visų prašymų), Vokietija (17 proc.) ir Nyderlandai (17 proc.).

[5] IMI sistemoje kiekviena valstybė narė turi vieną nacionalinį IMI koordinatorių, kurio pareigos yra nustatytos IMI reglamento 6 straipsnyje. Nacionaliniai IMI koordinatoriai yra pagrindiniai kontaktiniai centrai IMI dalyviams jų valstybėje narėje. Jų užduotis – užtikrinti, kad IMI veiktų sklandžiai, be kita ko, i) užregistruojant atitinkamas institucijas, ii) valdant prieigą prie įvairių modulių, iii) padedant naudotojams ir iv) užtikrinant veiksmingą IMI veikimą.

Pranešimų modulyje daugiausia pranešimų siuntė Italija (58 proc. išsiųstų pranešimų) ir Jungtinė Karalystė (35 proc. išsiųstų pranešimų). Belgija pranešė apie priemones 4 proc. sistemoje užregistruotų atvejų, o Airija išsiuntė 2 proc. pranešimų.

Iš statistinių duomenų matyti, kad kai kurios valstybės narės dar nėra dalyvavusios jokiuose mainuose IMI. Yra ir šalių, dar nedalyvavusių siunčiant elektroninės prekybos pranešimus per IMI.

Kalbant apie atvejų būklę prašymų modulyje, 74 proc. prašymų, išsiųstų iki 2019 m. gruodžio 31 d. (110), buvo patenkinti ir oficialiai uždaryti. Be to, 9 proc. prašymų atmesta ir 8 proc. prašymų atsiimta.

Pranešimų modulyje oficialiai uždaryti visi mainų atvejai. Kalbant apie priemones, apie kurias pranešama, priemonių trukmė buvo neribota 94 proc. atvejų ir 4 proc. atvejų jos buvo laikinos.

Iš 2020 m. duomenų matyti, kad naudojimasis sistema iš esmės nepadidėjo. 2020 m. per IMI išsiųsta 16 prašymų imtis priemonių ir 18 naujų pranešimų. Vokietija išsiuntė 6 prašymus imtis priemonių, Jungtinė Karalystė – 5, Italija tai padarė tris kartus, o Nyderlandai prašė imtis priemonių du kartus. Tuos prašymus gavo įvairios valstybės narės: Airija, Italija, Kipras ir Liuksemburgas gavo po 2 prašymus, o Prancūzija, Austrija, Portugalija, Vokietija, Nyderlandai, Jungtinė Karalystė, Liuksemburgas ir Belgija – po 1 prašymą. Italija ir toliau aktyviausiai siuntė pranešimus (ji išsiuntė 15 iš 18 pranešimų), Nyderlandai išsiuntė 2 pranešimus ir 1 pranešimą išsiuntė Jungtinė Karalystė. Iki 2021 m. pradžios 5 prašymai buvo uždaryti, 5 prašymai priimti, 5 prašymai atsiimti ir 1 prašymas laukė priėmimo. Kalbant apie pranešimų būklę, 12 buvo uždaryta, 2 buvo galima komentuoti ir 4 pranešimams buvo priskirta būklė „neaktyvus, asmens duomenys nerodomi“.

7. VALSTYBIŲ NARIŲ GRĮŽTAMOJI INFORMACIJA

Po bandomojo projekto pradžios 2013 m. Komisija atliko dvi naudotojų apklausas dėl IMI naudojimo, vieną 2017 m. ir vieną 2019 m. Tų apklausų tikslas – užtikrinti, kad vertinant bandomąjį projektą būtų atsižvelgta į valstybių narių grįžtamąją informaciją. Abiem atvejais valstybių narių buvo paprašyta pateikti vieną atsakymą į apklausą apibendrinant jų valdžios institucijų, užregistruotų IMI elektroninės prekybos moduliuose, grįžtamąją informaciją.

2017 m. į apklausos klausimus atsakė 18 valstybių narių ir 12 iš tų 18 respondentų nurodė, kad naudojo IMI informacijos mainams elektroninės prekybos srityje. 55 proc. atsakymų atveju bendra patirtis keičiantis informacija šioje sistemoje buvo įvertinta teigiamai ar iš dalies teigiamai. Tačiau 38 proc. atsakymų nurodyta, kad nuo 2014 m. taip pat naudotasi kitomis komunikacijos priemonėmis (ne IMI) siekiant i) paprašyti įsisteigimo valstybės narės imtis priemonių dėl informacinės visuomenės paslaugų teikėjo veiklos arba ii) pranešti apie priemonę, susijusią su informacinės visuomenės paslaugų teikėjo veikla.

Apklausos duomenimis, 11 proc. respondentų yra patyrę sunkumų spręsdami, ar pranešimą reikėtų siųsti i) IMI remiantis Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsniu; ii) taikant Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reglamente[6] nustatytą pranešimų siuntimo tvarką arba iii) taikant Bendrosios rinkos skaidrumo direktyvoje[7] nustatytą pranešimų siuntimo tvarką.

Iš apklausos matyti, kad 77 proc. valstybių narių pritarė ar iš dalies pritarė, kad bandomasis projektas parodė, jog IMI yra tinkama priemonė administraciniam bendradarbiavimui remti pagal Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis[8]. 83 proc. laikėsi nuomonės, kad IMI bandomąjį projektą elektroninės prekybos srityje reikėtų tęsti, bet kai ką reikėtų patobulinti, pavyzdžiui, teikti daugiau paramos naudotojams.

Komisija pradėjo antrąją apklausą internetu 2019 m. ir gavo 25 valstybių narių ir Norvegijos atsakymus.

Remiantis antrosios apklausos atsakymais, 16 šalių (61 proc.) naudojo IMI informacijos mainams, kaip reikalaujama pagal Elektroninės prekybos direktyvą. Šalys, nesinaudojusios sistema šiuo tikslu, pažymėjo, kad galima priežastis buvo tai, kad valdžios institucijoms tiesiog nebuvo poreikio naudoti IMI šioje srityje.

57 proc. antrosios apklausos respondentų (15 šalių) teigė, kad gavo IMI prašymų imtis priemonių informacinės visuomenės paslaugų teikėjų atžvilgiu ir 11 iš šių 15 šalių įvertino bendrą patirtį keičiantis informacija teigiamai ar iš dalies teigiamai. Iš šalių, pateikusių atsakymus per antrąją apklausą, 8 šalys gavo pranešimų IMI apie priemones, kurių jose imtasi dėl informacinės visuomenės paslaugų teikėjo veiklos, ir 50 proc. iš tų 8 šalių (t. y. 4 šalys) įvertino bendrą patirtį naudojant IMI kaip teigiamą ar iš dalies teigiamą. 53 proc. antrosios apklausos respondentų (14 šalių) pritarė ar visiškai pritarė, kad IMI sistema yra saugus sprendimas norint keistis informacija su kitomis šalimis.

Per antrąją apklausą 6 šalys (23 proc. respondentų) teigė, kad patyrė sunkumų spręsdamos, ar pranešimą reikėtų siųsti i) IMI, ii) taikant Bendradarbiavimo vartotojų apsaugos srityje reglamente nustatytą pranešimų siuntimo tvarką arba iii) taikant Bendrosios rinkos skaidrumo direktyvoje nustatytą pranešimų siuntimo tvarką.

18 šalių (66 proc. antrosios apklausos respondentų) pritarė ar iš dalies pritarė, kad bandomasis projektas parodė, jog IMI yra tinkama priemonė administraciniam bendradarbiavimui remti

---

[6] 2017 m. gruodžio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/2394 dėl nacionalinių institucijų, atsakingų už vartotojų apsaugos teisės aktų vykdymo užtikrinimą, bendradarbiavimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 2006/2004 (OL L 345, 2017 12 27, p. 1–26).

[7] 2015 m. rugsėjo 9 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2015/1535, kuria nustatoma informacijos apie techninius reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisykles teikimo tvarka (OL L 241, 2015 9 17, p. 1–15).

[8] Šie skaičiai yra susiję ne su pagrindinių taisyklių vertinimu, o su IMI sistemos techniniais aspektais.

pagal Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnio 4, 5 ir 6 dalis. 14 iš antrojoje apklausoje dalyvavusių šalių laikėsi nuomonės, kad IMI bandomąjį projektą elektroninės prekybos srityje reikėtų tęsti teikiant daugiau paramos naudotojams ir jį patobulinus.

2019 m. spalio 8 d. Elektroninės prekybos ekspertų grupės posėdyje Komisija paklausė valstybių narių apie jų praktinę patirtį naudojant IMI. Komisija paklausė valstybių narių, i) ar jos pastebėjo kokių nors bendradarbiavimo apribojimų pagal nurodytus Elektroninės prekybos direktyvos straipsnius, ii) ar jos turi pasiūlymų, kaip patobulinti direktyvoje numatytą bendradarbiavimo mechanizmą, ir iii) kokių idėjų jos turi dėl galimo bendradarbiavimo nuostatų kuriant galimą naują teisėkūros iniciatyvą.

Savo pastabose diskutuojant posėdyje valstybės narės pabrėžė šiuos aspektus.

- IMI naudojimas elektroninės prekybos politikos srityje iki šiol buvo ribotas.
- Kai kurios valstybės narės niekada nesinaudojo šia sistema galbūt dėl to, kad apie ją nežino. Tačiau kai kurios valstybės narės pažymėjo, kad nebuvo jokių priemonių, apie kurias joms turėjo būti pranešta, arba nebuvo poreikio prašyti imtis priemonių.
- Reikia patikslinti, kada naudoti įvairius bendradarbiavimo mechanizmus (IMI / BVAS / TRIS).
- Valstybės narės palankiai įvertino IMI išplėtimą siekiant nuo 2020 m. aprėpti BVAS tinklą ir labai tam pritarė. Jos tikisi, kad taip išplėtus sistemą bus galima išsiaiškinti, kuo skiriasi informacijos mainai IMI elektroninės prekybos modulyje ir panašių rūšių bendradarbiavimas BVAS tinkle.
- Daugelis pažymėjo, kad sistema yra naudinga ir paprasta naudoti. Tačiau minėjo, kad naudotojams galbūt ne visada aišku, kas yra IMI kontaktiniai centrai kitose valstybėse narėse arba kas yra nacionaliniai IMI koordinatoriai (šie nacionaliniai IMI koordinatoriai galėtų teikti paramą konkrečiais elektroninės prekybos srityje kylančiais klausimais).
- Kai kurių valstybių narių nuomone, IMI naudojimas gali būti susijęs su našta, ypač vietos valdžios institucijoms, nes jos nėra susipažinusios su sistema. Tačiau šios valstybės narės mano, jog gerą bet kokios priemonės veikimą galima užtikrinti tinkamai ją valdant, pvz., kai tai daro „centrinė institucija“, atsakinga už konkretų elektroninės prekybos modulį.
- Kai kurios valstybės narės teigė, kad veiksmingą ir sėkmingą IMI naudojimą lemia tinkamas vidaus organizavimas ir valdymas.

8. DUOMENŲ APSAUGA

Asmens duomenų tvarkymas IMI atitinka Reglamento (ES) 2016/679 (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas, BDAR)[9] ir Reglamento (ES) 2018/1725 (Vidaus duomenų apsaugos reglamentas, VDAR)[10] nuostatas. Saugus asmens duomenų tvarkymas užtikrinamas pagal IMI reglamento 14 straipsnį, kuriame aiškiai nustatyti asmens duomenų tvarkymo sistemoje terminai. Taigi keičiantis informacija per IMI garantuojama, kad asmens duomenų apsauga atitinka BDAR, nes privalomas reikalavimų laikymasis užtikrinamas pačiu IMI reglamentu.

IMI reglamento III skyriuje yra nustatytos pagrindinės asmens duomenų tvarkymo ir saugumo IMI nuostatos. Pagal tas nuostatas IMI subjektai (kompetentingos institucijos, IMI koordinatoriai, Komisija ir Sąjungos įstaigos, organai ir agentūros) privalo keistis asmens duomenimis ir juos tvarkyti tik su sistema remiamomis politikos sritimis susijusiose atitinkamose Sąjungos aktų nuostatose nustatytais tikslais. IMI pateikti duomenų subjektų duomenys turi būti naudojami tik tais tikslais, kuriais tie duomenys buvo pateikti.

Be to, IMI tvarkomi asmens duomenys sistemoje turi būti užblokuojami (vis dar sistemoje, bet peržiūrėti negalima), kai tik tampa nebereikalingi tuo tikslu, kuriuo jie buvo surinkti, priklausomai nuo kiekvienos rūšies administracinio bendradarbiavimo ypatumų. Paprastai IMI tvarkomi asmens duomenys turi būti užblokuoti ne vėliau nei po 6 mėnesių po oficialios administracinio bendradarbiavimo procedūros pabaigos. Sistema automatiškai pašalina asmens duomenis iš prašymų ir pranešimų. Tai reiškia, kad blokuoti duomenys IMI automatiškai ištrinami praėjus 3 metams nuo oficialios administracinio bendradarbiavimo procedūros pabaigos.

Be to, pagal BDAR IMI subjektai privalo imtis visų procedūrinių ir organizacinių priemonių, kurios yra būtinos siekiant užtikrinti jų IMI sistemoje tvarkomų asmens duomenų saugumą.

Bandomojo projekto metu nebuvo prašymų anksti pašalinti duomenis vykstant informacijos mainams elektroninės prekybos srityje. Į Komisija nebuvo kreipiamasi dėl prieigos prie blokuotų duomenų suteikimo (pagal IMI reglamentą) arba IMI saugomų asmens duomenų ištaisymo.

Pareiškimas apie sistemos privatumo apsaugą yra paskelbtas IMI svetainėje[11].

9. VERTIMO RAŠTU FUNKCIJOS

[9] 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (OL L 119, 2016 5 4, p. 1–88).

[10] 2018 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2018/1725 dėl fizinių asmenų apsaugos Sąjungos institucijoms, organams, tarnyboms ir agentūroms tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo, kuriuo panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 45/2001 ir Sprendimas Nr. 1247/2002/EB (OL L 295, 2018 11 21, p. 39–98).

[11] https://ec.europa.eu/internal_market/imi-net/_docs/data_protection/privacy_statement_lt.pdf.

IMI yra daugiakalbė priemonė. Joje informacijos mainai vyksta naudojant iš anksto išverstas formas, laukelių rinkinius, klausimus, atsakymus ir žinutes. Visus informacijos mainus sistemoje galima papildyti pateikiant laisvos formos informaciją, kuriai išversti sistemoje siūlomas mašininis vertimas.

Elektroninės prekybos srityje laisvos formos tekstas iš anksto išverstose formose paprastai naudojamas teikiant išsamaus priemonių aprašymo ar proporcingumo patikros informaciją.

Integruota laisvos formos teksto vertimo funkcija po bandomojo projekto pradžios buvo gerokai patobulinta anksčiau naudotą mt@EC paslaugą pakeitus šiuo metu teikiama elektroninio vertimo[12] paslauga.

Elektroninis vertimas IMI sistemoje buvo įdiegtas 2014 m. Per šį laiką vertimo rezultatų kokybė ir paslaugos atlikimo laikas nuolat gerėja. Mašininis vertimas siūlomas visoms galimoms ES oficialiųjų kalbų poroms.

IMI **atsirado keli sistemos patobulinimai siekiant palengvinti integruoto mašininio vertimo mechanizmo naudojimą**:

- laisvos formos teksto vertimai dabar rodomi kontekste (t. y. ekrane rodomas originalo tekstas);
- visą laisvos formos tekstą, pateikiamą keičiantis informacija, galima išversti į IMI naudotojo pasirinktą kalbą vienu spustelėjimu / atlikus vieną veiksmą;
- laikinai saugant vertimus užtikrinamas ir tampa įmanomas greitas reagavimas į prašymus išversti.

Ateityje numatomi kiti patobulinimai, kaip antai mašininio vertimo rezultatų įtraukimas į ataskaitas (vizualiai juos atskiriant nuo iš anksto išversto turinio) arba priedų mašininis vertimas. Tačiau šie patobulinimai ir funkcijos nebus susiję vien su sistemos elektroninės prekybos moduliu, tai bus bendros visos sistemos funkcijos.

10. IŠVADA

Nuo 2013 m. IMI yra techninė sistema, remianti Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnyje nustatytą bendradarbiavimo mechanizmą. Ji suteikia galimybę įvairių valstybių narių kompetentingoms institucijoms i) tiesiogiai, greitai ir paprastai bendrauti saugioje

[12] Elektroninis vertimas yra svarbi Europos infrastruktūros tinklų priemonės (EITP) dalis. Jo pagrindinis tikslas – padėti Europos ir nacionalinėms valdžios institucijoms keistis informacija be kalbos barjero visoje ES. Juo naudodamiesi ES valdžios institucijos, piliečiai ir įmonės galės naudotis skaitmeninėmis paslaugomis pasirinkta kalba. https://ec.europa.eu/cefdigital/wiki/display/CEFDIGITAL/eTranslation.

interneto platformoje ir ii) įveikti kalbos barjerą naudojant iš anksto išverstus standartinių klausimų ir atsakymų rinkinius[13].

Remdamasi šioje ataskaitoje pateikta informacija Komisija gali padaryti šias išvadas.

- **Per šį laikotarpį IMI yra saugi daugiakalbė priemonė**: i) nacionalinių valdžios institucijų, dalyvaujančių Elektroninės prekybos direktyvos 3 straipsnyje numatytame administracinio bendradarbiavimo mechanizme, prašymams ir pranešimams tvarkyti ir saugoti ir ii) valdžios institucijų ryšiams šioje srityje atsekti.
- **Pagal galiojančią reglamentavimo sistemą** IMI bandomasis projektas pagal Elektroninės prekybos direktyvą turėtų būti tęsiamas.
- Siekiant padaryti prašymo imtis priemonių ir pranešimo apie jas procedūras patogesnes naudotojams **reikėtų įgyvendinti techninius patobulinimus** atsižvelgiant į bendrą Elektroninės prekybos direktyvoje nustatytą bendradarbiavimo sistemą ir tos direktyvos įgyvendinimo patirtį[14].
- Komisija turėtų bendradarbiauti su valstybėmis narėmis vykdant **informuotumo** apie bandomąjį projektą **didinimo veiklą** ir **užtikrinant didesnę paramą IMI naudotojams**.

Atsižvelgiant į bendrus sistemos aspektus reikėtų nagrinėti ir tirti, kaip įgyvendinami šie **techniniai patobulinimai**:

- sąsajos informacijos struktūros pakeitimas;
- priminimai apie prašymus, dėl kurių reikia pateikti atsakymą (kurie nėra priimti ir (arba) į kuriuos nėra atsakyta);
- aiškesnės nuorodos, kada tikimasi atsakančiojo subjekto atsakymo;
- patobulinta prašymų paieškos funkcija;
- prašymo duomenų kopijavimo į pranešimus funkcija;
- galimas ryšys su kitais informacijos mainų IMI atvejais.

Kalbant apie paskutinį punktą, 2020 m. sausio mėn. IMI buvo įdiegta kaip naujoji IT priemonė BVAS tinkle. Įgyvendinus Paslaugų direktyvą sistemoje taip pat palaikoma toje direktyvoje įtvirtinta prievolė teikti pranešimus. Iš šių sistemoje palaikomų sričių matyti, kad esama sinergijos, kurią reikėtų ištirti ir naudoti antrajame bandomojo projekto etape. Dėl

[13] Reikėtų pažymėti, kad pagrindiniai bendradarbiavimo mechanizmo aspektai yra nustatyti Elektroninės prekybos direktyvoje ir jie nėra šios ataskaitos dalykas. Taip pat žr. 3 išnašą.

[14] Šiuo požiūriu iš Elektroninės prekybos direktyvos vertinimo ataskaitos matyti, kad reikia patikslinti tam tikrus pranešimo sistemos aspektus. Todėl ateityje IMI sistemoje diegiant techninius pakeitimus reikėtų numatyti galimybę prireikus patikslinti šios pranešimo sistemos veikimą.

sinergijos su BVAS tinklu tikrai galima tiksliau išsiaiškinti, kurią procedūrą naudoti elektroninės prekybos srityje.

Bandomajame projekte dalyvaujantiems IMI naudotojams teikiamą paramą galima padidinti:

- imantis tolesnių struktūrinių veiksmų po informacijos mainų;
- reguliariai teikiant statistinius duomenis apie prašymus ir pranešimus;
- mokant naudotojus ir teikiant jiems rekomendacijas.

Susirūpinimą keliančios sritys

Gali būti sunku padidinti ribotą informacijos mainų atvejų skaičių.

Neišspręsti klausimai

Reikia toliau plėtoti sinergiją su BVAS tinklu; reikia teikti didesnę paramą naudotojams.

Teigiami pokyčiai

Būdama saugi administracinės informacijos ir pranešimų mainų interneto platforma IMI ir toliau padeda gerinti Elektroninės prekybos direktyvos įgyvendinimą. Siekiant užtikrinti, kad IMI ir toliau tinkamai veiktų šioje srityje, itin svarbu, kad toliau vyktų valstybių narių bendradarbiavimas, būtų teikiama teisinė ir techninė parama ir atliekamas koregavimas.

Teikdama šią ataskaitą, Komisija įvykdo Reglamento (ES) 1024/2012 4 straipsnio 2 dalyje nustatytą ataskaitų teikimo reikalavimą.

Komisija ragina Europos Parlamentą ir Tarybą susipažinti su šia ataskaita.